

Czwartek, 17 czerwca 2010 r.

3. uznaje wnioski końcowego sprawozdania wspólnego zespołu dochodzeniowego, zgodnie z którym zatopienie okrętu spowodowała północnokoreańska torpeda, i zdecydowanie potępia to zatopienie jako akcję prowokacyjną wymierzoną przeciwko pokojowi i stabilności na Półwyspie Koreańskim;
4. wyraża rozczarowanie, że rządy Chińskiej Republiki Ludowej i Federacji Rosyjskiej nadal nie zajęły wyraźnego stanowiska w sprawie wniosków sprawozdania końcowego wspólnego zespołu dochodzeniowego;
5. wzywa obie strony do zachowania powściągliwości i użycia wszelkich możliwych środków celem polepszenia stosunków międzykoreańskich i do zwiększenia wysiłków na rzecz wspierania trwałego pokoju i bezpieczeństwa na Półwyspie Koreańskim;
6. wzywa rządy Chińskiej Republiki Ludowej i Federacji Rosyjskiej, jako stałych członków Rady Bezpieczeństwa ONZ, do bliższego zbadania sprawozdania końcowego i wniosków wspólnego zespołu dochodzeniowego;
7. wzywa Chińską Republikę Ludową, jako stałego członka Rady Bezpieczeństwa ONZ i głównego partnera handlowego KRLD, do wywarcia stosownego pozytywnego wpływu na KRLD i podjęcia próby zagwarantowania, że nie dojdzie do dalszej eskalacji konfliktu;
8. popiera skierowanie sprawy przez rząd Republiki Korei do Rady Bezpieczeństwa ONZ;
9. wzywa kraje uczestniczące w rozmowach sześciostronnych na temat rozbrojenia do dalszej współpracy, aby zapewnić wznowienie rozmów dotyczących zakończenia programu jądrowego KRLD;
10. wzywa Komisję do kontynuowania istniejących programów pomocy humanitarnej oraz utrzymania istniejących kanałów komunikacji z KRLD, ponieważ te programy pomocowe mają bezpośredni wpływ na warunki życia ludności w KRLD;
11. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, przewodniczącemu Rady, rządów i parlamentom państw członkowskich i państw kandydujących, sekretarzowi generalnemu ONZ, rządowi Republiki Korei oraz rządowi KRLD.

Bośnia i Hercegowina

P7_TA(2010)0238

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie sytuacji w Bośni i Hercegowinie

(2011/C 236 E/19)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi a Bośnią i Hercegowiną, podpisany dnia 16 czerwca 2008 r.,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1244/2009 ⁽¹⁾ z dnia 30 listopada 2009 r. o zniesieniu wiz,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie Bałkanów Zachodnich oraz konkluzje Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie Bośni i Hercegowiny,

⁽¹⁾ Dz.U. L 336 z 18.12.2009, s. 1.

Czwartek, 17 czerwca 2010 r.

- uwzględniając konkluzje Rady ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie Bałkanów Zachodnich oraz załącznik do konkluzji zatytułowany „Agenda z Salonik dla Bałkanów Zachodnich: w kierunku integracji europejskiej” zatwierdzony przez Radę Europejską obradującą w Salonikach w dniach 19 i 20 czerwca 2003 r.,
 - uwzględniając orzeczenie Wielkiej Izby Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie Sejdic i Finci przeciwko Bośni i Hercegowinie (skargi nr 27996/06 i 34836/06) z dnia 22 grudnia 2009 r.,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 kwietnia 2009 r. w sprawie sytuacji w Bośni i Hercegowinie ⁽¹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 stycznia 2009 r. w sprawie Srebrenicy ⁽²⁾,
 - uwzględniając art. 110 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że UE wielokrotnie potwierdziła swoje zaangażowanie na rzecz członkostwa państw Bałkanów Zachodnich w Unii Europejskiej, w tym Bośni i Hercegowiny (BiH); mając na uwadze, że przystąpienie zależy jednak głównie od tych krajów oraz zdolności spełnienia kryteriów kopenhaskich i niezłomności w ich spełnianiu,
- B. mając na uwadze, że BiH przechodzi obecnie długi okres politycznej, gospodarczej i społecznej stagnacji, któremu towarzyszy rozległy i stały paraliż polityczny, pogorszenie stosunków między grupami etnicznymi spowodowane polityczną retoryką oraz brakiem u elity politycznej chęci i zdolności do osiągnięcia kompromisu oraz brakiem wspólnej wizji rozwiązania palących problemów politycznych, gospodarczych i społecznych kraju,
- C. mając na uwadze, że coraz bardziej agresywna retoryka nacjonalistyczna i secesjonistyczna jest wyraźnym przeciwieństwem podstawowych wartości europejskich, szkodzi rozwojowi społeczno-gospodarczemu, stabilności politycznej i podstawowym interesom kraju, stanowi przeszkodę w pojednaniu między wspólnotami etnicznymi i w dążeniu tego kraju do członkostwa w Unii Europejskiej; mając na uwadze, że Bośnia i Hercegowina może jeszcze bardziej zostać w tyle za pozostałymi krajami Bałkanów Zachodnich, tracąc szanse, jakie stwarza integracja europejska,
- D. mając na uwadze, że porozumienie z Dayton było niezbędne, aby powstrzymać rozlew krwi, lecz nie pozwoliło BiH stać się państwem zdolnym do samodzielnego funkcjonowania; mając na uwadze, że rozdrobnienie procesu tworzenia polityki pomiędzy państwem a jego jednostkami terytorialnymi, powstałe w wyniku tego porozumienia, nakładające się kompetencje oraz brak zharmonizowanych zasad stanowienia prawa na różnych szczeblach sprawowania rządów nadal stanowią główną przeszkodę w skutecznym działaniu rządu, co uniemożliwia także BiH szybkie osiągnięcie postępów w reformach mających na celu przystąpienie do UE,
- E. mając na uwadze, że reforma konstytucyjna ma ogromne znaczenie dla przekształcenia BiH w skutecznie działające i w pełni sprawne państwo; mając na uwadze, że złożona struktura wymiaru sprawiedliwości, brak jednego budżetu i Sądu Najwyższego Bośni i Hercegowiny, którego obecność mogłaby przyczynić się do harmonizacji czterech wewnętrzpaństwowych jurysdykcji, ingerencje polityczne w system sądownictwa, a także nieustanne podważanie przez rząd Republiki Serbskiej autorytetu i kompetencji państwowych organów sądowniczych utrudniają funkcjonowanie systemu wymiaru sprawiedliwości i działania w zakresie reform; mając na uwadze, że struktury podmiotów – utworzone na mocy międzynarodowych decyzji – należy zmienić tak, by stały się bardziej skuteczne i bardziej spójne z instytucjonalnymi ramami państwa,
- F. mając na uwadze, że europejska przyszłość wszystkich obywateli tego kraju zależy od przystąpienia do Unii Europejskiej; mając na uwadze, że perspektywa przystąpienia do UE jest jednym z czynników jednoczących ludność BiH; mając na uwadze, że BiH może starać się o przystąpienie do UE tylko jako jeden kraj oraz że jakakolwiek próba zniweczenia i osłabienia instytucji państwowych, brania społeczeństwa za zakładnika nieodpowiedzialnej polityki nacjonalistycznej i secesjonistycznej pozbawi wszystkich obywateli możliwości czerpania korzyści płynących z integracji europejskiej; mając na uwadze, że BiH poczyniła niewielkie postępy w reformach mających związek z procesami integracyjnymi z UE; mając na uwadze, że główne plany grup etnicznych i jednostek mogą przeszkodzić w spełnieniu warunków członkostwa w UE i NATO,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2009)0332.

⁽²⁾ Dz.U. C 46 E z 24.2.2010, s. 111.

Czwartek, 17 czerwca 2010 r.

- G. mając na uwadze, że Rada i Komisja muszą wykazać się większymi zdolnościami przywódczymi oraz umiejętnością stymulowania procesu inicjowania i wdrażania dalszych reform,
- H. mając na uwadze, że przedwczesna decyzja o zamknięciu Biura Wysokiego Przedstawiciela, oparta na uzasadnionej chęci wzmocnienia poczucia decydowania o procesie politycznym na szczeblu lokalnym, mogłaby mieć wpływ na stabilizację kraju oraz tempo i wynik niezbędnych dla niego reform; mając na uwadze, że przekształcenie Biura Wysokiego Przedstawiciela we wzmocnione specjalne przedstawicielstwo UE pozostaje nieodzownym krokiem, otwierającym drogę ku przyznaniu statusu kraju kandydującego,
- I. mając na uwadze, że należy pogratulować BiH uzyskania tymczasowego członkostwa w Radzie Bezpieczeństwa ONZ w okresie 2010-2011, co dowodzi, że państwo to jest zdolne zajmować pełnoprawne i odpowiedzialne miejsce na arenie międzynarodowej,
- J. mając na uwadze, że decydenci polityczni BiH nie zapewnili sprawiedliwego zadośćuczynienia i odszkodowania tysiącom kobiet i dziewcząt, na których dokonano gwałtów podczas wojny w latach 1992-1995, jako że liczba spraw o zbrodnie wojenne na tle seksualnym, które wynikły w toku śledztw, pozostaje wyjątkowo niska, oraz mając na uwadze, że ofiary gwałtów rzadko były traktowane z godnością i szacunkiem i nie zapewniono im wystarczającej ochrony, pomocy psychologicznej i materialnej umożliwiającej powrót do dawnego życia,
- K. mając na uwadze, że 11 lipca 2010 jest 15 rocznicą ludobójstwa w Srebrenicy-Potočari,
- L. mając na uwadze, że nadal nie wdrożono w pełni załącznika VI do układu pokojowego z Dayton; mając na uwadze, że nadal potrzebne są sprawiedliwe, całościowe i trwałe rozwiązania dla wielu spośród 115 000 uchodźców wewnętrznych, uchodźców i innych osób dotkniętych konfliktem oraz postępy w poprawie integracji społeczno-gospodarczej osób, które powróciły do swoich domów; mając na uwadze, że według Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża po zakończeniu wojny nadal zaginionych jest 10 000 osób, a ich los pozostaje nieznanym,
- M. mając na uwadze, że Komisja w dniu 27 maja 2010 r. przedłożyła wniosek legislacyjny w sprawie liberalizacji systemu wizowego dla Bośni i Hercegowiny (COM(2010)0256), co formalnie otwiera drogę w kierunku ewentualnej liberalizacji w 2010 r.,
- N. mając na uwadze, że Francja, Włochy i Luksemburg nie ratyfikowały jeszcze układu o stabilizacji i stowarzyszeniu, co opóźnia integrację tego państwa z Unią Europejską,
- O. mając na uwadze, że utrzymywanie się silnych podziałów etnicznych należy przezwyciężyć poprzez bardziej zintegrowany, niesegregacyjny i nowoczesny system edukacji w tym kraju,
- P. mając na uwadze, że brak autentycznego zaangażowania władz BiH w skuteczne zwalczanie korupcji w kraju zagraża gospodarczemu, społecznemu i politycznemu rozwojowi kraju,
- Q. mając na uwadze, że handel ludźmi jest poważnym przestępstwem i rażącym naruszeniem praw człowieka; mając na uwadze, że BiH jest państwem pochodzenia i w mniejszym stopniu państwem tranzytu i przeznaczenia handlu ludźmi, szczególnie kobiet i dziewcząt,
- R. mając na uwadze, że konstytucje państwa i jednostek terytorialnych gwarantują równe traktowanie wszystkich obywateli; mając na uwadze, że Romowie nadal żyją w bardzo trudnych warunkach i są ofiarami dyskryminacji; mając na uwadze, że dyskryminacja i wykluczenie społeczne ze względu na płeć i orientację seksualną są bardzo rozpowszechnione; mając na uwadze, że nadal mają miejsce fizyczne ataki, złe traktowanie i zastraszanie tych grup,
- S. mając na uwadze, że bezrobocie jest nadal bardzo wysokie i że wzrosło z powodu kryzysu gospodarczego; mając na uwadze, że brak perspektyw na prace, szczególnie wśród młodych ludzi, opóźnia postępy kraju i przyczynia się do napięć politycznych; mając na uwadze, że dobrobyt gospodarczy jest zasadniczym czynnikiem dalszego rozwoju kraju i pojednania w Bośni i Hercegowinie,

Czwartek, 17 czerwca 2010 r.

Perspektywa europejska

1. wyraża niezadowolenie z niewielkiego postępu osiągniętego przez BiH na drodze do stabilizacji i rozwoju, a także jako potencjalnego kandydata na członka Unii Europejskiej; odnotowuje z rosnącym zaniepokojeniem niestabilność klimatu politycznego i brak wspólnej dla wszystkich sił politycznych wizji, a także zdecydowanie potępia używanie języka podżegającego konflikty, który zagraża procesowi pojednania grup etnicznych oraz funkcjonowaniu struktur państwowych; uważa, że oświadczenie przywódców Republiki Serbskiej na temat referendum w sprawie „pokojowego podziału” jest prowokacją i zagraża stabilności, suwerenności i integralności terytorialnej BiH;
2. apeluje o zaniechanie nacjonalistycznej i secesjonistycznej retoryki, która dzieli społeczeństwo i podważa kluczowe postanowienia porozumienia z Dayton oraz do poważnego zaangażowania się i osiągnięcia trwałych porozumień, które doprowadzą do powstania właściwie funkcjonującego państwa i przygotują instytucje BiH do integracji z Unią Europejską i poprawią ogólną sytuację kraju;
3. przypomina, że członkostwo w Unii Europejskiej oznacza przyjęcie wartości i zasad, na których opiera się Unia, tj. poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości narodowych, solidarności, tolerancji, demokracji i praworządności, w tym przestrzegania niezawisłości wymiaru sprawiedliwości;
4. zwraca się do wiceprzewodniczącej/ Wysokiej Przedstawiciel oraz komisarza ds. rozszerzenia i europejskiej polityki sąsiedztwa o pełne wykorzystanie przez UE możliwości wywierania wpływu na polityków BiH, tak aby podejmowali więcej wspólnych działań celem spełnienia wymogów partnerstwa europejskiego oraz wszystkich zobowiązań wynikających z układu o stabilizacji i stowarzyszeniu; przypomina wszystkim podmiotom politycznym, że oba wymienione dokumenty służą jako harmonogram działań w kierunku integracji z UE oraz że to oni są odpowiedzialni przed obywatelami za osiągnięcie kompromisu i porozumienia w kwestii reform; zachęca wiceprzewodniczącą/ Wysoką Przedstawiciel i Komisję, aby w sposób bardziej spójny i skierowany na wynik wymagały realizacji warunków stawianych przez UE w celu zaspokojenia faktycznych potrzeb ludności BiH;
5. wyraża zdecydowane poparcie dla Biura Wysokiego Przedstawiciela i podkreśla, że okres przejściowy może zakończyć się dopiero wtedy, gdy władze BiH w pełni zrealizują pięć celów i spełnią dwa warunki; nalega, aby władze Republiki Serbskiej spełniły pozostałe zobowiązania (ustawa RS w sprawie elektryczności), co umożliwiłoby nadzorcy dystryktu Brzcko zalecenie zakończenia nadzoru nad dystryktem Brzcko;
6. nakłania rząd Republiki Serbskiej, by w dalszym ciągu czynnie uczestniczył w negocjacjach w sprawie podziału własności państwowej wymienionej w wykazie Biura Wysokiego Przedstawiciela i wzywa go, by nie przyjmował przepisów dotyczących własności publicznej w Republice Serbskiej, ponieważ stanowiłoby to poważne naruszenie decyzji Wysokiego Przedstawiciela w sprawie zakazu sprzedaży własności publicznej i w związku z tym opóźniłoby zamknięcie Biura Wysokiego Przedstawiciela;
7. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie poprawki do konstytucji ustanawiającej dystrykt Brzcko jako jednostkę samorządową, co jest osiągnięciem kolejnego celu ustanowionego przez Radę ds. Zaprowadzania Pokoju w kierunku przyszłego zamknięcia Biura Wysokiego Przedstawiciela;
8. apeluje do obu jednostek i wszystkich sił politycznych, a w szczególności do rządu Republiki Serbskiej, o respektowanie porozumienia pokojowego z Dayton w całości oraz niekwestionowanie działań podjętych na podstawie tego porozumienia i rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ; uważa, że ostateczną decyzję w kwestii interpretacji wykonania porozumienia pokojowego w zakresie cywilnym podejmuje Wysoki Przedstawiciel; wzywa wszystkie podmioty polityczne do traktowania Wysokiego Przedstawiciela i całego personelu międzynarodowego znajdującego się w kraju z należytym szacunkiem i do powstrzymania się od jakichkolwiek ataków personalnych;
9. z zadowoleniem zauważa znaczny wkład misji policyjnej Unii Europejskiej (EUPM) i operacji EUFOR Althea w zapewnienie stabilizacji i bezpieczeństwa BiH; z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady w sprawie zapewnienia wsparcia o charakterze niewykonawczym w zakresie tworzenia zdolności i szkoleń; z zadowoleniem przyjmuje przedłużenie mandatu EUFOR zgodnie z rezolucją nr 1895 Rady Bezpieczeństwa ONZ; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że NATO zaprosiło BiH do włączenia się w plan działań dotyczący członkostwa;

Czwartek, 17 czerwca 2010 r.

10. podkreśla osiągnięcia EUPM w przyczynianiu się do zwalczania przestępczości zorganizowanej i korupcji przez organy ścigania i sądownictwo BiH; z zadowoleniem przyjmuje przedłużenie misji o kolejne dwa lata z ponownie zdefiniowanym mandatem oraz prace Komisji w zakresie przygotowania projektu mającego nastąpić po wycofaniu misji policyjnej UE w ramach instrumentu pomocy przedakcyjnej 2010;

11. zwraca się do UE i jej państw członkowskich o przeciwdziałanie obojętności panującej w dużej części elit politycznych poprzez ustanowienie uprzywilejowanego partnerstwa oraz wspieranie społeczeństwa obywatelskiego, niezależnych mediów i kręgów gospodarczych oraz o opracowanie projektów stymulujących aktywny udział w polityce, szczególnie młodych Bośniaków;

12. podkreśla, że wolność i niezależność mediów, publicznych i prywatnych, jest podstawowym wymogiem demokracji; wzywa władze BiH do wzmocnienia niezależnych i różnorodnych mediów wolnych od nacisków politycznych i umożliwienia mediom wolnego nadawania ze wszystkich części kraju dzięki zapewnieniu dostępu do informacji; ostro potępia ataki na dziennikarzy i wzywa właściwe organy do podjęcia odpowiednich działań w celu zapobieżenia temu w przyszłości; wzywa media, w tym nadawców publicznych, do nieokazywania żadnej tolerancji nawoływaniom do nienawiści; podkreśla konieczność zapewnienia politycznej niezależności organom regulacyjnym w zakresie komunikacji; wzywa Radę Ministrów do mianowania w trybie pilnym stałego dyrektora urzędu ds. komunikacji;

Reforma konstytucyjna i reforma sądownictwa

13. potwierdza swoje stanowisko w sprawie wymogów, które należy spełnić w drodze reformy konstytucyjnej:

- a) państwo powinno mieć wystarczającą władzę prawodawczą, budżetową, wykonawczą i sądową, żeby spełnić kryteria przystąpienia do UE, ustanowić i utrzymać sprawną wspólną przestrzeń gospodarczą, wspierać spójność gospodarczą, społeczną i w zakresie środowiska naturalnego oraz reprezentować ogólne interesy kraju i bronić ich za granicą; obrona żywotnych interesów narodowych w BiH musi odpowiadać zdolności działania kraju;
- b) liczba poziomów administracyjnych uczestniczących w zarządzaniu krajem powinna odpowiadać zasobom finansowym BiH i opierać się na wydajnym, spójnym i skutecznym rozdziale kompetencji;
- c) wszystkim obywatelom muszą przysługiwać te same prawa, bez żadnej dyskryminacji, w pełnej zgodności z postanowieniami europejskiej konwencji praw człowieka i art. 2 układu o stabilizacji i stowarzyszeniu wymagającym poszanowania zasad demokratycznych i praw człowieka;
- d) wyraża opinię, że należy zwrócić szczególną uwagę na prawa mniejszości i najbardziej narażonych grup społecznych, które należy chronić przed bezpośrednią lub pośrednią dyskryminacją i przemocą; zachęca Bośnię i Hercegowinę do wdrożenia programów edukacji publicznej w dziedzinie praw człowieka, które promują wartości tolerancji, pluralizmu i różnorodności;

14. przypomina, że wzmocnienie państwa centralnego nie oznacza osłabienia jednostek terytorialnych, lecz w oparciu o zasadę pomocniczości stworzenie warunków dla skutecznej administracji zdolnej do podjęcia wysiłków na rzecz wdrożenia reformy na poziomie kraju, do skutecznego utrzymywania stosunków międzynarodowych i tym samym przygotowania całego kraju do przystąpienia do Unii Europejskiej;

15. wzywa władze BiH do wprowadzenia zmian we właściwych przepisach konstytucyjnych i odpowiednich przepisach ordynacji wyborczej BiH jak najszybciej, aby zastosować się do orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie Sejdić-Finci, które jasno wskazuje, że obecna konstytucja BiH dyskryminuje osoby uznane za „inne”; wskazuje, że przeprowadzenie tych reform jest istotnym krokiem w kierunku dobrze funkcjonującego wieloetnicznego społeczeństwa;

Czwartek, 17 czerwca 2010 r.

16. zachęca obywateli Bośni i Hercegowiny, żeby oddali swój głos w zbliżających się wyborach powszechnych w październiku 2010 r.; uważa, że wybory te zdecydują również, w jakim tempie BiH będzie zmierzała ku UE, oraz że osoby, które nie zagłosują, w rzeczywistości pozwolą innym, żeby decydowali o ich przyszłości; zauważa, że należy podjąć wszelkie wysiłki, żeby ustanowić warunki, w których zbliżające się wybory odbędą się przy pełnym poszanowaniu standardów europejskich, a kampania wyborcza będzie miała spokojny i demokratyczny przebieg;

17. przypomina o konieczności ustanowienia Sądu Najwyższego na poziomie państwa i ugruntowania go w ramach konstytucyjnych, tak aby działał on jako czynnik integrujący orzecznictwo w tym kraju i zapewnił stopniową harmonizację czterech różnych systemów prawnych w BiH;

18. wzywa podmioty polityczne do wcielenia w życie 69 działań przewidzianych w planie działań towarzyszącym strategii w zakresie reformy wymiaru sprawiedliwości;

Walka ze zbrodniami wojennymi, przestępczością zorganizowaną i korupcją

19. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że współpraca z Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla byłej Jugosławii (MTKJ) jest nadal satysfakcjonująca, a współpraca między Trybunałem a władzami państwa i jego jednostek terytorialnych wystarczająca; podkreśla, że należy wciąż wypełniać zobowiązania, ułatwiać zatrzymanie wszystkich osób oskarżonych przez MTKJ i zlikwidować ich sieci wsparcia; wzywa do skuteczniejszej współpracy władz policji w Serbii i Bośni i Hercegowinie w celu odnalezienia i aresztowania Ratka Mladicia i Gorana Hadžicia; wzywa władze BiH do przyspieszenia realizacji krajowej strategii na rzecz walki ze zbrodniami wojennymi i do zajęcia się około dziesięcioma tysiącami zaległych spraw przeciwko zbrodniarzom wojennym w całym kraju, a także do określenia zasobów materialnych i technicznych niezbędnych do osądzenia wszystkich sprawców przestępstw, w tym osób odpowiedzialnych za gwałty i przemoc seksualną;

20. przypomina, że dzień 11 lipca uznano w UE za dzień pamięci ofiar ludobójstwa w Srebrenicy i wzywa, aby wszystkie kraje regionu postąpiły podobnie; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że parlamenty czterech krajów Bałkanów Zachodnich przyjęły deklaracje w sprawie Srebrenicy, zwłaszcza Zgromadzenie Narodowe Republiki Serbskiej, oraz wzywa parlament państwa bośniackiego i parlamenty jego jednostek terytorialnych, żeby w najbliższej przyszłości przyjęły podobne rezolucje; uznaje te deklaracje za ważny krok na drodze do zmierzenia się z tragiczną przeszłością regionu oraz ma nadzieję, że ułatwią one zrozumienie wspólnej historii w celu wsparcia rzeczywistego pojednania w całym regionie; podkreśla, że postawienie przed sądem osób odpowiedzialnych za ludobójstwo w Srebrenicy i jej okolicach jest ważnym krokiem w kierunku pokoju i stabilizacji w regionie;

21. wzywa władze BiH do uwzględnienia w kodeksie karnym definicji przemocy seksualnej zgodnej z międzynarodowymi normami, do bezpośredniego zapewnienia ofiarom odpowiedniego odszkodowania, wsparcia gospodarczego, społecznego i psychologicznego, w tym opieki medycznej w zakresie zdrowia psychicznego i fizycznego na jak najwyższym poziomie, do opracowania programów długofalowej ochrony świadków i przyznania odpowiednich środków na te programy; w związku z tym podkreśla, że potrzebne jest usprawnienie koordynacji między różnymi organami sądowymi oraz przyspieszenie procedur śledczych w sprawach o zbrodnie wojenne na tle seksualnym popełnione w czasie wojny; wzywa Komisję i innych międzynarodowych darczyńców do wspierania władz BiH w osiągnięciu tych zamierzeń, przekazując środki finansowe i wiedzę fachową z przeznaczeniem na pomoc ofiarom zbrodni wojennych na tle przemocy seksualnej; wzywa władze BiH, żeby priorytetowo przyjęły i realizowały strategię nakierowaną na ofiary zbrodni wojennych w postaci przemocy seksualnej;

22. wzywa UE i jej państwa członkowskie, żeby wszczęły śledztwa przeciw sprawcom przestępstw na tle seksualnym popełnionych podczas wojny, którzy wyemigrowali i otrzymali pozwolenia na stały pobyt, w tym obywatelstwo w państwach członkowskich, oraz żeby stwierdziły, że takie przestępstwa są w istocie zbrodniami wojennymi i że nie powinny być traktowane jak zwykłe przestępstwa na tle seksualnym ani podlegać przedawnieniu;

23. wzywa władze BiH do wspierania i sfinalizowania powrotu uchodźców i przesiedleńców wewnętrznych na stałe, a także do przyjęcia odnośnej strategii, jak wymaga tego załącznik VII do porozumienia pokojowego z Dayton; zachęca do zaspokojenia z jednej strony potrzeb osób wciąż przebywających w obozach dla uchodźców i wprowadzenia środków mających na celu społeczną integrację tych osób, zaś z drugiej strony do wspierania powrotu osób, które nie mogą wrócić w swoje strony ojczyste, na przykład na spustoszone obszary Posawiny; wzywa Komisję i innych międzynarodowych darczyńców do wspierania władz BiH w osiągnięciu tych zamierzeń, przekazując środki finansowe i wiedzę fachową;

Czwartek, 17 czerwca 2010 r.

24. przypomina o pilnej potrzebie budowania ściśle strzeżonych więzień państwowych i odbudowywania istniejących obiektów również w celu bezpiecznego przetrzymywania w nich wszystkich oskarżonych o zbrodnie i skazanych za takie zbrodnie;

25. ubolewa z powodu niewielkich postępów w walce z korupcją wynikających ze słabej koordynacji działań antykorupcyjnych na poziomie państwowym i braku skutecznego dochodzenia i ścigania budzących wątpliwości przypadków korupcji na wysokim szczeblu panującej w strukturach rządowych i innych strukturach państwa i jednostek terytorialnych, procedurach zamówień publicznych i przyznawania licencji przedsiębiorstwom oraz w sektorze zdrowia, energii, transportu i budownictwa; wzywa w związku z tym do bezzwłocznego ustanowienia bezstronnego i odpowiedzialnego organu antykorupcyjnego w celu odzyskania zaufania obywateli BiH do ich instytucji, a także wspólnego wdrożenia nowej strategii na rzecz walki z korupcją (2009-2014) i towarzyszącego jej planu działania;

26. wzywa władze BiH, żeby skutecznie przeciwdziałały handlowi ludźmi, skutecznie ścigały jego sprawców we współpracy ze wspólnotą międzynarodową, udzielały ochrony i dawały odszkodowanie ofiarom oraz zwiększały świadomość, tak aby osoby te nie stawały się ponownie ofiarami organów administracji i społeczeństwa;

Liberalizacja przepisów wizowych

27. z zadowoleniem odnotowuje, że władze BiH przyspieszyły działania w zakresie reform i poczyniły znaczne postępy w spełnianiu pozostałych kryteriów określonych w planie działań na rzecz systemu bezwizowego, co świadczy o tym, że przy wykazaniu niezbędnej woli możliwe jest osiągnięcie znacznego postępu w zakresie reform; mocno zachęca władze BiH do przyjęcia pozostałych stosownych przepisów prawnych;

28. z zadowoleniem przyjmuje wyżej wymieniony wniosek Komisji z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zniesienia wiz i wzywa Komisję do sprawdzenia, czy pozostałe kryteria zostaną spełnione w następnych miesiącach, aby Rada i Parlament mogły zatwierdzić wprowadzenie zniesienia wiz dla obywateli Bośni do końca 2010 r.;

29. dostrzega znaczenie liberalizacji systemu wizowego dla wszystkich obywateli Bośni i Hercegowiny, którzy będą mogli podróżować po Unii Europejskiej, uznaje to za ważny czynnik dalszej integracji z UE i pojednania między grupami etnicznymi, który zapobiegnie izolacji i stworzy obywatelom możliwość poszerzenia horyzontów, rozważenia perspektywy członkostwa w UE i wyrażenia swojej woli wobec liderów politycznych w celu wsparcia integracji z UE;

Sytuacja systemu oświaty

30. uznając postępy poczynione na poziomie instytucjonalnym, wzywa władze BiH do przyjęcia ustawy o szkolnictwie wyższym na poziomie państwa i skoncentrowania się na pełnym wprowadzeniu w życie ustaw ramowych w dziedzinie oświaty, co pozwoli zmniejszyć rozdrobnienie systemu oświaty oraz do podjęcia za pomocą partnerstwa europejskiego środków mających na celu poprawę ogólnej jakości oświaty, która zaspokoiłaby potrzeby rynku pracy i pozwoliłaby osiągnąć cele wyznaczone w ramach procesu bolońskiego, a także do ustanowienia z pomocą UE systemów kształcenia i przekwalifikowywania osób, które borykają się z długoterminowym bezrobociem, zachęca do wdrażania programów międzynarodowej wymiany studentów między wszystkimi uniwersytetami BiH i państwami członkowskimi UE z wykorzystaniem istniejących programów i sieci UE, podkreśla, że istnieje potrzeba znacznego zwiększenia liczby studentów, nauczycieli i badaczy biorących udział w programach UE na rzecz mobilności;

31. wskazuje, że edukacja jest głównym motorem prawdziwego pojednania grup etnicznych; uważa, że w kontekście pomocy UE należy poświęcić więcej uwagi propagowaniu ogólnego, niedyskryminacyjnego systemu oświaty, opartego na tolerancji i poszanowaniu różnorodności oraz wysiłkach zmierzających do osiągnięcia rozumienia wspólnej historii, oraz eliminowaniu segregacji różnych grup etnicznych (dwie szkoły pod jednym dachem) poprzez opracowywanie wspólnych programów edukacyjnych i wprowadzanie klas zintegrowanych w obu częściach kraju; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie rady uczniowskiej dla całej BiH;

32. wzywa władze BiH, żeby zrewidowały obecne szttywne i kosztowne metody uznawania dyplomów oraz ustanowiły na poziomie państwa organ ds. uznawania dyplomów; przypomina władzom BiH, że należy zachęcać, a nie zniechęcać wykwalifikowaną siłę roboczą do poszukiwania zatrudnienia w kraju;

Czwartek, 17 czerwca 2010 r.

Sytuacja gospodarcza, polityka społeczna

33. z zadowoleniem przyjmuje ostatnią rundę oceny MONEYVAL⁽¹⁾; wzywa wszystkie podmioty do podejmowania nieustannych wysiłków na rzecz reformy gospodarczej, podejmowania wspólnych działań przez jurysdykcje i ułatwiania działalności gospodarczej, w tym zniesienia barier biurokratycznych, stworzenia długoterminowej strategii zrównoważonego rozwoju poprzez działania m.in. w dziedzinie edukacji, badań naukowych i rozwoju, infrastruktury, rolnictwa, środowiska naturalnego i energii; w celu przyciągnięcia inwestycji zagranicznych zachęca przywódców państwa i liderów biznesu, żeby podjęli wszelkie wysiłki ku odzyskaniu zaufania inwestorów i stworzeniu środowiska przyjaznego dla biznesu, aby BiH nie została jeszcze bardziej w tyle za pozostałymi krajami regionu;

34. przypomina, że układ o stabilizacji i stowarzyszeniu narzuca obowiązek wzmocnienia koordynacji polityki gospodarczej pomiędzy władzami w obu częściach kraju i stworzenia jednej przestrzeni gospodarczej – będącej podstawowym elementem reformy gospodarczej – której celem jest dalsza integracja wewnętrzna i poprawa sytuacji na rynku obrotu gruntami i na rynku pracy; ubolewa w związku z tym, że rozdrobnione prawodawstwo wewnętrzne dotyczące rynku pracy i rozdrobnione systemy zabezpieczenia społecznego są nadal główną przeszkodą w swobodnym przepływie osób wewnątrz kraju; stwierdza, że koniunktura gospodarcza, perspektywa zatrudnienia, zwłaszcza dla młodych obywateli Bośni i Hercegowiny, jest kluczowym czynnikiem dalszego rozwoju kraju i może wesprzeć proces pojednania grup etnicznych;

35. zachęca do umocnienia koordynacji w dziedzinie podatków poprzez zapewnienie sprawnego funkcjonowania urzędu ds. podatków pośrednich i krajowej rady ds. polityki fiskalnej; wzywa Radę Ministrów do już znacznie opóźnionego mianowania stałego dyrektora urzędu ds. podatków pośrednich;

36. wzywa parlament BiH, aby w celu przeprowadzenia ogólnokrajowego spisu ludności w 2011 r. przyjął w trybie pilnym ustawę w sprawie spisu ludności, co stanowi jednoznaczne kryterium wymiaru europejskiego i jest niezbędne zarówno dla gospodarczego i społecznego rozwoju tego kraju, jak i dalszej pomocy ze strony UE; podkreśla, że ze względu na delikatny charakter tej sprawy odpowiedź na wszelkie pytania dotyczące pochodzenia etnicznego nie powinna być obowiązkowa;

37. zachęca władze BiH do wprowadzenia środków mających na celu zmniejszenie ubóstwa i stworzenie siatki bezpieczeństwa socjalnego bardziej ukierunkowanego na grupy ubogie, wykluczone społecznie i najbardziej narażone, w szczególności na ludność romską, a także do opracowania skutecznego i trwałego systemu zabezpieczenia społecznego i integracji; wzywa władze BiH, żeby bardziej stanowczo zaangażowały się w politykę na rzecz zatrudnienia, spójności społecznej i równości płci;

38. z zadowoleniem przyjmuje podejmowane przez władze BiH inicjatywy mające na celu poprawę sytuacji Romów oraz ponownie podkreśla znaczenie, jakie ma przyjęcie strategii skupionej na mieszkaniach, opiece zdrowotnej, zatrudnieniu i edukacji dla Romów; wzywa władze, żeby zapewniły środki wystarczające do wdrożenia tej strategii we współpracy ze społeczeństwem obywatelskim, w tym ze wspólnotą romską, żeby zwalczać dyskryminację i wspierać reprezentację Romów w urzędach publicznych;

39. z zadowoleniem przyjmuje najnowsze zmiany prawodawcze przyjęte przez parlament federacyjny, wprowadzające zasadę uzależnienia wysokości pieniężnych świadczeń społecznych od potrzeb oraz ograniczenia budżetowe mające zastosowanie do wszystkich jednostek budżetowych, w tym weteranów; z zadowoleniem przyjmuje fakt wypłaty pożyczki w ramach polityki rozwoju Banku Światowego oraz wypłaty drugiej i trzeciej transzy środków z MFW w ramach porozumienia w sprawie promesy kredytowej; zachęca parlament federacyjny do przyjęcia nowych środków mających na celu wzmocnienie dyscypliny budżetowej;

40. wzywa władze BiH do opracowania narodowej strategii energetycznej, opartej na odnawialnych źródłach energii, konserwacji i wydajności energii oraz modernizacji sieci elektrycznej; przypomina władzom BiH i Komisji, żeby dopilnowały, że projekty dotyczące elektrowni wodnych będą planowane i wdrażane w zgodzie z unijnymi kryteriami ocen wpływu na środowisko i ogólnymi standardami zrównoważonego rozwoju;

⁽¹⁾ Komitet Ekspertów ds. Oceny Systemów Zwalczenia Procederu Prania Pieniędzy i Finansowania Terroryzmu (Rada Europy).

Czwartek, 17 czerwca 2010 r.

41. ubolewa nad faktem, że zdolność administracyjna w sektorze środowiska pozostaje słaba i ograniczona; w związku z tym wzywa do przyjęcia na szczeblu państwowym kompleksowej ustawy o środowisku, która zagwarantuje zharmonizowaną ochronę środowiska i ustanowi państwową agencję środowiska;

42. wzywa władze BiH do przyjęcia na szczeblu państwowym ustawy o ubezpieczeniach zdrowotnych, żeby zharmonizować i poprawić jakość publicznej opieki zdrowotnej oraz umożliwić ludziom dostęp do odpowiedniej opieki medycznej na całym terytorium BiH, bez względu na miejsce zamieszkania i zatrudnienia;

Współpraca regionalna

43. podkreśla, jak ważna jest współpraca regionalna i stosunki dobrosąsiedzkie oraz uważa, że stanowią one podstawowy element procesu pojednania poprzez wzmocnienie kontaktów międzyludzkich; podkreśla kluczową rolę podmiotów społeczeństwa obywatelskiego w umacnianiu współpracy regionalnej w sprawach społecznych i politycznych; wzywa władze bośniackie, żeby znalazły rozwiązanie, które zapewni regionalną mobilność obywateli Kosowa oraz możliwość podróżowania do Bośni i Hercegowiny;

44. wyraża uznanie dla niedawnych oświadczeń prezydenta Chorwacji, który przeprosił za politykę prowadzoną przez Chorwację w Bośni i Hercegowinie w latach 90-tych i oddał hołd ofiarom każdej społeczności; uważa ten gest za ważny krok w promowaniu pojednania etnicznego wśród narodów bałkańskich; wzywa inne kraje sąsiadujące z Bośnią i Hercegowiną do pójścia za tym przykładem;

45. wzywa Chorwację oraz Bośnię i Hercegowinę do znalezienia wynegocjowanego rozwiązania kwestii chorwackich planów budowlanych dotyczących mostu Pelješac, którym przeciwna jest Bośnia i Hercegowina; jest zaniepokojony niedawnym ogłoszeniem przez chorwackiego premiera, że Chorwacja może złożyć wniosek o fundusze europejskie celem przyspieszenia kontrowersyjnych prac budowlanych tego mostu; wskazuje, że projekt ten mógłby zaszkodzić przyszłemu rozwojowi bośniackiego portu Neum i że wywołuje on ekologiczne obawy w obu krajach;

46. zauważa, że trudno mówić o trwałej stabilności i współpracy regionalnej na Bałkanach Zachodnich i w całej UE, dopóki utrzymuje się impas polityczny w BiH;

47. wyraża uznanie za czynny udział BiH we współpracy regionalnej, w szczególności za podpisanie z Chorwacją i Serbią umów o międzynarodowej pomocy prawnej w sprawach karnych i cywilnych, których celem jest wykonanie sankcji karnych wobec osób skazanych w jednym z krajów objętych umową i następnie zbiegłych do innego z tych krajów;

*

* *

48. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Wiceprzewodniczącej/Wysokiej Przedstawiciel, Radzie, Komisji oraz rządowi i parlamentom Bośni i Hercegowiny oraz jej jednostek terytorialnych.

Umowa o ruchu lotniczym UE-USA

P7_TA(2010)0239

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie Umowy UE–USA o transporcie lotniczym

(2011/C 236 E/20)

Parlament Europejski,

— uwzględniając tekst protokołu zmieniającego umowę o transporcie lotniczym między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z jednej strony a Stanami Zjednoczonymi Ameryki z drugiej strony, parafowanego w dniu 25 marca 2010 r. („drugi etap umowy”),